

Styrelsen for Forskning og Innovation
Att. Anders Rømer Kania

Fiolstræde 44, 1. th.
1171 København K
Tlf. 33 36 98 05
Fax 33 36 98 26
www.dkuni.dk

22. november 2016
J.nr. 16/49126/184
IM
Dir. tlf. 33 36 98 08
im@dkuni.dk

Høring over udkast til forslag til lov om Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd og Danmarks Frie Forskningsfond

Danske Universiteter takker for ovennævnte udkast, som er modtaget i høring fra Styrelsen for Forskning og Innovation d. 25. oktober 2016. Danske Universiteter har følgende bemærkninger til udkastet:

Midler til tematisk forskning

Danske Universiteter finder det afgørende, at der sikres tilstrækkelige midler til både fri og strategisk forskning i det danske forskningsrådssystem. Det er i den forbindelse vigtigt at understrege, at Det Frie Forskningsråds hovedformål er at styrke kvaliteten af dansk forskning gennem støtte til fri forskning baseret på forskernes egne initiativer, mens støtte til strategisk forskning er en væsentlig opgave blandt virkemidlerne hos Danmarks Innovationsfond. Det kan med fordel tydeliggøres i det politiske system. Danske Universiteter er i den forbindelse betænkelig ved, om det er muligt at fastholde den transparens og arbejdsdeling i forskningsrådssystemet, der var formålet med etableringen af Danmarks Innovationsfond, hvis man indfører muligheden for at allokere midler til tematisk forskning under Det Frie Forskningsråd.

Danske Universiteter er samtidig særdeles bekymret for, om muligheden for at allokere tematiske midler under Det Frie Forskningsråd kan føre til en de facto reduktion i midler til den frie og forskerinitierede forskning. I det omfang det besluttes at arbejde videre med muligheden for at allokere midler til tematisk forskning under Det Frie Forskningsråd, er det derfor særdeles afgørende, at det fremgår meget tydeligt, at eventuelle tematiserede bevillinger ikke tages fra midler til den frie forskning, men sker via tillægsbevillinger. Samtidig ser Danske Universiteter med bekymring på tendensen til, at betydelige dele af bevillingerne til det danske forskningsrådssystem sker gennem de årlige forhandlinger om forskningsreserven, herunder hvilken betydning det kan få for Det Frie Forskningsråd i en situation, hvor der også skal tildeles midler vedrørende tematisk forskning.

Det skal således på alle måder understreges, at tematiserede forskningsmidler under Det Frie Forskningsråd ikke skal føre til en reduktion af den nuværende grundbevilling til rådet, som allerede har været særdeles udfordret de seneste år.

Mulighed for indførelse af karenperiode

Danske Universiteter har forståelse for, at Det Frie Forskningsråd over en længere periode har været udfordret af lave succesrater, og at man i den forbindelse ønsker at sikre ansøgninger af en højere kvalitet – også set i lyset af den beskæring vi har set i de offentlige forskningsinvesteringer i de seneste år. Danske Universiteter finder det positivt, at Det Frie Forskningsråd arbejder med forskellige løsninger, der kan være med til at hæve succesraten. Karenperioder er et værktøj i den forbindelse, men det er også vigtigt at sætte fokus på klare opslag og tildelingskriterier.

Danske Universiteter opfordrer dog til, at universiteterne inddrages i den videre proces vedrørende fastlæggelse af de specifikke kriterier, der skal ligge til grund for beslutninger om karantæne. Det er i den forbindelse væsentligt, at der udarbejdes klare og entydige kriterier for idømmelse af karenperioder, herunder at de forskellige forskningsområder tilgodeses ligeligt. Samtidig skal man overveje, hvordan en eventuel karens påvirker de karantæneramte forskeres mulighed for at deltage i andre projekter, samt overveje mulighederne for at få prøvet en klage vedrørende afgørelse om karens.

Faglige forskningsråd

Danske Universiteter bemærker, at der er forslag om at ændre betegnelsen "fagligt forskningsråd" til "stående udvalg". Danske Universiteter foreslår, at man fastholder den hidtidige betegnelse for at sikre synliggørelse af forskningsrådenes opgave vedrørende vurdering af indkomne ansøgninger.

Kompetence til at udpege medlemmer og formænd til underliggende udvalg

Danske Universiteter ser positivt på fondsbestyrelsens øgede mulighed for at udpege medlemmer til de underliggende udvalg med henblik på at styrke bestyrelsens profil og ledelseskompetence, samt øge gennemsigtigheden og reducere bureaukratiet omkring fondens virke. Danske Universiteter opfordrer dog til, at udpegningen af formænd i de underliggende udvalg sker under væsentlig inddragelse af medlemmerne i det pågældende udvalg, eventuelt som en videreførelse af nuværende praksis, hvor rådene selv vælger deres formand.

Udkast til forslag til lov om Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd og Danmarks Frie Forskningsfond har været sendt i høring hos universiteterne. Danske Universiteter har modtaget svar fra Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet, Roskilde Universitet, Aalborg Universitet, Danmarks Tekniske Universitet og Copenhagen Business School. Danske Universiteter henviser til universiteternes hørings svar for yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Rektor Anders Bjarklev
Talsmand
Danske Universiteter